

SPOROČILO KOMISIJE

o spremembi kodeksa najboljših praks pri izvajanju postopkov za nadzor državne pomoči OSNUTEK

1. UVOD

1. Evropska unija je podpisnica Konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (v nadaljnjem besedilu: konvencija) Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (ECE). Unija izvaja konvencijo v zvezi z institucijami Unije z Uredbo (ES) št. 1367/2006 Evropskega parlamenta in Sveta¹ (v nadaljnjem besedilu: Uredba št. 1367/2006).
2. Sklepi o državni pomoči, ki jih sprejme Komisija, so izvzeti iz področja uporabe Uredbe št. 1367/2006. Odbor za skladnost z Aarhuško konvencijo je v zadevi ACCC/C/2015/128 ugotovil, da Unija krši konvencijo, ker članom javnosti ni zagotovila dostopa do upravnih ali sodnih postopkov za izpodbijanje sklepov o ukrepih državne pomoči, ki jih je Komisija sprejela na podlagi člena 108(2) PDEU in ki so v nasprotju s pravom Unije v zvezi z okoljem².
3. Kot je določeno v Uredbi Komisije [xx]³, mora Unija za nadaljnje ukrepanje na podlagi teh ugotovitev vzpostaviti mehanizem notranje revizije. Ta mehanizem se uporablja za končne sklepe Komisije o državni pomoči, s katerimi se konča formalni postopek preiskave na podlagi člena 108(2) PDEU v skladu s členom 9(3) in (4) Uredbe Sveta (EU) 2015/1589⁴, kadar je pravna podlaga navedenih sklepov o državni pomoči člen 107(3), točke (a), (c), (d) in (e) ter prvi del točke (b) (pomoč za pospeševanje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa), PDEU. Kot je določeno v Uredbi Komisije [xx], se mora od države članice priglasiateljice zahtevati, da potrdi, da niti dejavnost, ki je predmet državne pomoči, niti kateri koli vidiki priglasičenega ukrepa državne pomoči, ki so neločljivo povezani s predmetom pomoči, niso v nasprotju z okoljskim pravom Unije⁵.
4. To sporočilo spreminja kodeks najboljših praks pri izvajanju postopkov za nadzor državne pomoči (v nadaljnjem besedilu: kodeks najboljših praks). Določa postopek

¹ Uredba (ES) št. 1367/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o uporabi določb Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah v institucijah in organih Skupnosti (UL L 264, 25.9.2006, str. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1367/oj>).

² Glej: https://unece.org/env/pp/cc/accc.c.2015.128_european-union.

³ Uredba Komisije [xx] o spremembi Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

⁴ Uredba Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 248, 24.9.2015, str. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj>).

⁵ Med drugim sodba z dne 22. marca 1977, Iannelli & Volpi SpA/Ditta Paolo Meroni, zadeva 74/76, ECLI:EU:C:1977:51, točka 14: „Tisti vidiki pomoči, ki so v nasprotju s posebnimi določbami Pogodbe [...], so lahko tako neločljivo povezani s predmetom pomoči, da jih ni mogoče presojati ločeno, tako da je njihov učinek na združljivost ali nezdružljivost pomoči kot celote nujno treba določiti v skladu s postopkom iz člena 93.“

notranje revizije in kateri subjekti so upravičeni, da pri Komisiji vložijo zahtevo za notranjo revizijo (v nadaljnjem besedilu: zahteva), pogoje za tako zahtevo, obseg zahteve in veljavne roke.

5. Poleg tega ima Komisija več izkušenj s fazo pred priglasitvijo iz oddelka 3 kodeksa najboljših praks in te kažejo, da stiki z državami članicami pred priglasitvijo običajno trajajo dlje, zlasti v zapletenih primerih. Šestmesečno trajanje faze pred priglasitvijo bi bilo zato treba ustrezno prilagoditi na 12 mesecev.
6. Nazadnje, Komisija priznava, da ni nikoli uporabila skrajšanega postopka v enostavnih zadevah iz oddelka 6 kodeksa najboljših praks. Ta postopek bi bilo zato treba odstraniti.

2. SPREMEMBE KODEKSA NAJBOLJŠIH PRAKS:

7. Za sedanjim oddelkom 11 („Nadzor“) se vstavi nov **oddelek 11** z naslednjim besedilom:

„11. Mehanizem notranje revizije po ugotovitvah Odbora za skladnost z Aarhuško konvencijo v zadevi ACCC/C/2015/128“

78. Komisija bo po ugotovitvah Odbora za skladnost z Aarhuško konvencijo v zadevi ACCC/C/2015/128 obravnavala zahteve za notranjo revizijo, ki jih bodo vložili upravičeni subjekti z uporabo spodaj opisanega mehanizma.

11.1 Subjekti, upravičeni do vložitve zahteve za notranjo revizijo

79. Vsaka nevladna organizacija, ki izpolnjuje spodaj navedena merila, lahko pri Komisiji zahteva notranjo revizijo v zvezi s sklepi o državni pomoči iz oddelka 11.4 z utemeljitvijo, da dejavnost, ki je predmet državne pomoči, in/ali kateri koli vidiki ukrepa državne pomoči, odobrenega s takim sklepom, ki so neločljivo povezani s predmetom pomoči⁶, kršijo specifično pravilo ali pravila okoljskega prava Unije, ki so opredeljena v členu 2(1), točka (f), Uredbe (ES) št. 1367/2006.

80. Nevladna organizacija bi morala biti upravičena, da zahteva notranjo revizijo v skladu s točko 79, če:

- (a) je v skladu z nacionalno zakonodajo ali prakso države članice neodvisna nepridobitna pravna oseba;
- (b) kot pglavitni cilj navaja spodbujanje varstva okolja v okviru okoljskega prava;
- (c) obstaja najmanj dve leti in si dejavno prizadeva doseči cilj iz točke (b);
- (d) je predmet, v zvezi s katerim se vlaga zahteva za notranjo revizijo, vključen v njen cilj in njeno dejavnost.

11.2 Dokazi, ki jih je treba predložiti, da se ugotovi, ali so nevladne organizacije upravičene, da zahtevajo notranjo revizijo

⁶ Glej zgoraj, med drugim sodba z dne 22. marca 1977, Iannelli & Volpi SpA/Ditta Paolo Meroni, zadeva 74/76, ECLI:EU:C:1977:51, točka 14.

81. Vsaka nevladna organizacija, ki vloži zahtevo za notranjo revizijo sklepa o državni pomoči v skladu s točko 79, bi morala predložiti dokaze, da izpolnjuje merila iz točke 80, v obliki spodaj navedenih dokumentov:

- (a) statut ali poslovnik nevladne organizacije ali kateri koli drug dokument z enako vlogo v nacionalni praksi tistih držav članic, kjer nacionalna zakonodaja od nevladnih organizacij ne zahteva sprejema statuta ali poslovnika;
- (b) letni poročili o dejavnostih nevladne organizacije za pretekli dve leti;
- (c) kopija vpisa v sodni register nacionalnih oblasti za nevladne organizacije s sedežem v državah, kjer je omenjeni vpis pogoj, da nevladna organizacija pridobi status pravne osebe;
- (d) kadar je ustrezno in brez poseganja v zahteve po predložitvi dokumentov iz točk (a) do (c) zgoraj, informacije in dokumentacija, ki dokazujejo, da je Komisija v preteklosti že potrdila upravičenost nevladne organizacije do vložitve zahteve za notranjo revizijo v skladu s točko 79, skupaj z izjavo nevladne organizacije, da so pogoji za upravičenost še vedno izpolnjeni;
- (e) če nevladna organizacija zaradi razlogov, na katere ne more vplivati, ne more predložiti zadevnih dokumentov, lahko predloži dokaze v obliki katerega koli drugega enakovrednega dokumenta;
- (f) če iz dokumentov ni jasno razvidno, da nevladna organizacija kot poglavitni cilj navaja spodbujanje varstva okolja v okviru okoljskega prava, da obstaja več kot dve leti in da si dejavno prizadeva doseči ta cilj, ali da je predmet, v zvezi s katerim se vlaga zahteva za notranjo revizijo, zajet v njen cilj in njeno dejavnost, ta organizacija predloži katere koli druge dokumente, ki dokazujejo, da je to merilo izpolnjeno.

11.3 Zastopanje s strani nevladne organizacije ali odvetnika

82. Kadar nevladne organizacije zastopa nevladna organizacija, se uporablja točka 81.

83. Kadar nevladne organizacije zastopa odvetnik, morajo biti zahtevi priloženi dokumenti in podatki, ki dokazujejo, da je odvetnik pooblaščen za zastopanje pred sodiščem države članice. Ti dokumenti lahko vključujejo potrdilo, ki ga izda odvetniška zbornica v državi članici, ali kateri koli drug dokument, ki ima enak namen v skladu z nacionalnimi predpisi. Odvetnik bi moral predložiti tudi pooblastilo, ki dokazuje, da ima pravico zastopati svojo stranko.

11.4 Sklepi o državni pomoči, v zvezi s katerimi se lahko vloži zahteva za notranjo revizijo

84. Upravičene nevladne organizacije lahko v skladu s členom 9(3) in (4) Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 zahtevajo notranjo revizijo končnih sklepov Komisije o državni pomoči, s katerimi se zaključi formalni postopek preiskave, sprožen na podlagi člena 108(2) PDEU, če je pravna podlaga za tak sklep:

- (i) člen 107(3), točka (a), PDEU;
- (ii) člen 107(3), točka (b), prvi del, PDEU;
- (iii) člen 107(3), točka (c), PDEU;
- (iv) člen 107(3), točka (d), PDEU;

(v) člen 107(3), točka (e), PDEU.

11.5 Vsebina zahteve za notranjo revizijo

85. Zahtevo za notranjo revizijo sklepa Komisije v skladu s točko 79 je treba vložiti v pisni obliki na obrazcu iz Priloge III k Uredbi [xx] in v njej je treba:

- (a) navesti končni sklep Komisije o državni pomoči, v zvezi s katerim se zahteva revizija;
- (b) navesti specifične določbe okoljskega prava Unije, ki so domnevno kršene z dejavnostjo, ki prejme pomoč, ali s kakršnimi koli vidiki priglašenega ukrepa državne pomoči, ki so neločljivo povezani s ciljem pomoči;
- (c) navesti razloge za zahtevo;
- (d) predložiti ustrezne in strukturirane informacije in dokumentacijo ter dejstva ali pravne argumente, ki podpirajo vsakega od teh razlogov;
- (e) navesti ime in kontaktne podatke osebe, ki za namene notranje revizije zastopa stranko, ki vlaga zahtevo, v odnosu do tretjih strani;
- (f) predložiti dokazila, da je stranka, ki vlaga zahtevo, upravičena do njene vložitve v skladu z merili in pogoji iz točk 79 do 81.

86. Zahteva za notranjo revizijo ne bi smela biti daljša od 10 strani (brez dokumentov, ki dokazujejo, da so izpolnjena merila za upravičenost iz točke 80, in drugih prilog v podporo zahtevi).

87. Priloge morajo biti oštevilčene, imeti morajo jasno označene naslove in sklici nanje morajo biti navedeni v zahtevi za notranjo revizijo, da zagotovijo dokaze o specifičnih dejanskih in/ali pravnih argumentih, ki jih je navedla nevladna organizacija.

88. Za namene točke (e) točke 85 bi bilo treba v primeru skupne zahteve več nevladnih organizacij določiti enotno kontaktno točko.

89. Komisija za pospešitev postopka notranje revizije močno spodbuja uporabo spodnje jezikovne opustitve, ki jo mora nevladna organizacija datirati in podpisati ter vložiti skupaj z zahtevo.

„Podpisana oseba, ki zastopam nevladno organizacijo, ki vlaga zadevno zahtevo za notranjo revizijo [navedite številko in naslov sklepa o državni pomoči], se izjemoma strinjam, da se odpovedujem pravicam, ki izhajajo iz člena 342 Pogodbe o delovanju Evropske unije v povezavi s členom 3 Uredbe št. 1/1958, ter da se odgovor Komisije in uradno obvestilo o njem, ki se sprejmeta na podlagi člena 297 Pogodbe, pripravita v angleščini.“

11.6 Ocena Komisije

90. Komisija bi morala zahtevo obravnavati, če jo vložijo upravičeni subjekti in če je vložena na obrazcu iz točke 85, razen če je očitno neutemeljena.

91. Kadar je v zvezi z enim sklepom o državni pomoči vloženi več zahtev za notranjo revizijo, se lahko Komisija odloči združiti zahteve za revizijo in jih obravnavati kot eno zahtevo.

92. Komisija bi morala preveriti, ali dokazi, ki jih je predložila nevladna organizacija, kažejo, da je z dejavnostjo, ki prejema pomoč, ali kakršnimi koli vidiki priglasenega ukrepa državne pomoči, ki so neločljivo povezani s ciljem pomoči, kršena ena ali več specifičnih določb okoljskega prava Unije.

93. Če Komisija na podlagi informacij, predloženih v skladu s točkami 79 do 81, ne more v celoti oceniti, ali so merila ali pogoji izpolnjeni, bi morala stranko, ki vlaga zahtevo, pozvati, naj predloži dodatno dokumentacijo ali informacije ter nezaupno različico take dokumentacije ali informacij, če je to potrebno. Stranka, ki vlaga zahtevo, bi morala odgovoriti v razumnem roku, ki ga določi Komisija in ni daljši od 30 dni. V tem obdobju bi bilo treba roke iz točk 107 in 108 začasno prekiniti.

94. Komisija bo zahtevo za notranjo revizijo poslala državi članici, katere ukrep je bil odobren s sklepom o državni pomoči, ki je predmet revizije, da lahko odgovori s pripombami, če je potrebno, pa tudi z nezaupno različico teh pripomb. V tem obdobju posvetovanja, ki ne bi smelo presegati 30 dni, bi bilo treba roke iz točk 107 in 108 začasno prekiniti.

95. Komisija se lahko po potrebi posvetuje z drugimi ustreznimi nacionalnimi organi v kateri koli državi članici, da preveri in oceni informacije, ki jih predloži zadevna nevladna organizacija ali odvetnik v zvezi z merili za upravičenost iz točke 80 ali razlogi za zahtevo. Nacionalni organi, s katerimi je bilo opravljeno posvetovanje, bi morali zagotoviti nezaupno različico svojih pripomb, če je to potrebno. V tem obdobju posvetovanja, ki ne bi smelo presegati 30 dni, bi bilo treba roke iz točk 107 in 108 začasno prekiniti.

11.7 Roki

96. Nevladna organizacija bi morala zahtevo za notranjo revizijo vložiti v roku, ki ni daljši od osmih tednov po objavi sklepa Komisije o državni pomoči.

97. Komisija bi morala navesti svoje razloge v odgovoru čim prej, najpozneje pa 16 tednov po izteku osemtedenskega roka iz točke 96.

98. Kadar Komisija kljub potrebni skrbnosti ne more izpolniti roka iz točke 97, bi morala čim prej in najpozneje v roku, navedenem v prejšnji točki, nevladno organizacijo, ki je vložila zahtevo, obvestiti, kdaj ga bo izpolnila. V vsakem primeru bi morala Komisija ukrepati v 22 tednih po izteku osemtedenskega roka iz točke 96.

11.8 Postopek pred Sodiščem

99. Nevladna organizacija, ki je vložila zahtevo za notranjo revizijo v skladu s točko 79, lahko začne postopek pred Sodiščem v skladu s PDEU.

11.9 Elektronsko vlaganje zahtev za notranjo revizijo

100. Zahteve za notranjo revizijo sklepa o državni pomoči v skladu s točko 79 bi bilo treba vložiti prek namenskega spletnega sistema, ki je javno dostopen na spletišču Komisije.

11.10 Objava in spletni sistemi za prejemanje zahtev

101. Komisija bi morala vse zahteve objaviti na namenskem spletnem mestu čim prej po njihovem prejemu, odgovore pa čim prej po njihovem sprejetju.“

8. **Oddelek 3** („Predhodna prigrasitev“), točka 16, kodeksa najboljših praks se spremeni:

„Časovni okvir in oblika stikov pred prigrasitvijo sta večinoma odvisna od zapletenosti zadeve. Čeprav lahko takšni stiki trajajo več mesecev, praviloma ne bi smeli biti daljši od 12 mesecev.“

9. **Oddelek 6** („Skrajšani postopek v enostavnih zadevah“) kodeksa najboljših praks se črta.

10. **Uporaba**

9.1 Komisija uporabi spremembe v zvezi z oddelkom 3 („Predhodna prigrasitev“) in oddelkom 6 („Skrajšani postopek v enostavnih zadevah“) po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

9.2 Komisija bo novi oddelek 11 („Mehanizem notranje revizije po ugotovitvah Odbora za skladnost z Aarhuško konvencijo v zadevi ACCC/C/2015/128“) uporabila za končne sklepe Komisije na podlagi novega oddelka 11.4. Ti sklepi temeljijo na prigrasitvah, v katerih so države članice v skladu z Uredbo [xx] potrdile, da niti dejavnost, ki prejema pomoč, niti kateri koli vidiki prigrasjenega ukrepa državne pomoči, ki so neločljivo povezani s predmetom pomoči, ne kršijo okoljskega prava Unije.

9.3 Za neprigraseno pomoč bo Komisija novi oddelek 11 uporabila za končne sklepe Komisije o zaključku formalnega postopka preiskave iz novega oddelka 11.4 v zadevah, ko je bil sklep o začetku postopka na podlagi člena 108(2) PDEU sprejet po objavi Uredbe [xx] v *Uradnem listu Evropske unije*.

11. **Preštevilčenje**

Po zgoraj navedenih spremembah bodo sedanji oddelki 7 („Formalni postopek preiskave“), 8 („Preiskave glede na gospodarske sektorje in instrumente pomoči“), 9 („Uradne pritožbe“), 10 („Načrt ocenjevanja“) in 11 („Nadzor“) preštevilčeni v oddelke 6, 7, 8, 9 oziroma 10.